

« Ստորագրեալ լիազոր գեսպանները՝ ապրիլ 9 ին ստորագրուած նախա-
րոշման պայմաններուն համաձայն դա-
տեցին ժողով մը ընել, ու մէկ կողմէն
Լեւոնի ու Վաղդի ու մէկ ասորի 10 ին,
և միւս կողմէն Լեւոնի ու Վաղդի ու
մէջ ապրիլ 20 ին եղած դաշնագրու-
թիւնները՝ մէկմէկու հաղորդելով, զա-
նոնք մէկ ընդհանուր գրութեան մը
մէջ առնել: »

« Ստորագրեալները՝ վերայիցեալ
դաշնագրութիւնները՝ մանրամասնա-
բար քննելէն ետեւ, միաբանութեամբ
վճռեցին նախ՝ թէ ապրիլ 10 ին Վաղ-
դի ու Լեւոնի մէջ և ապրիլ 20 ին
Լեւոնի ու Վաղդի մէջ եղած
դաշնագրութիւնները յիշեալ չորս տե-
րութիւններէն ամեն մէկը կը ստորա-
գրեն, որ այս երկու դաշնագրութեց
պայմաններուն համաձայն՝ Վիեննայի
դեսպանաժողովին նախորոշումներուն
մէջ հաստատուած սկզբունքները հաս-
տատ պահեն. երկրորդ՝ թէ Օսման-
եան կայսերութեան ամբողջութիւնը
ու անոր երկրին մէկ մասին ուստաց
զօրքերէն պարսկալիք՝ չորս տերու-
թեանց ըրած միաբանութեան հաս-
տատուն ու անփոփոխելի նպատակն
են և պիտի ըլլան միշտ: Հետեւա-
բար, մէկ մէկու հաղորդուած և ներ-
կայ նախորոշման վրայ աւելցած գրու-
թիւնները կը համաձայնեցնեն ան
խոստ մանր, որ լիազոր գեսպանները ապրիլ
9 ին մէկ մէկու ընդեր էին իրենց միա-
բանութեան նպատակին հասնելու ա-
մենայարմար միջոցները մտածելու և
որոշելու, և ասանկով նոր հաստատու-
թիւն մը տալու համար Վիեննայի
դեսպանաժողովին մէջ ներկայացուած
չորս տերութիւններուն հաստատ գի-
տաւորութեանը՝ որ ունին իրենց մի-
աբանութեան հիմն եղող նպատակին
հասնելու համար իրենց բոլոր ջանքե-
րն ու որոշումները մէկ մէկու յար-
մարցնելու և միաբանելու: »

(Ստորագրեալ) ՊՈՒՕԼ - ՀԱՆՆԵՐՍԵՆ,
ՊՈՒՐԲԵՆԵ,
ՈՒԵՍՏՐՈՒԼԵՆՍ,
ԱՐՆԻՍ:

(Ապրիլ 10 ին և 20 ին եղած դաշ-
նագրութիւններն ալ այս նախորոշ-
ման վրայ աւելցած են:)

Բրուսիայի Տանձիկ քաղաքէն յունիս
5 թուով կը գրեն, թէ Պալմիրի Լի-
զիտաց պատերազմական նաւերը նո-
րէն Լիպուի նաւահանգիստը եկեր
ուրիշ 10 նաւ ալ գերի բռնեց են:

Բ. Դրան ու Վաղդի ու Լեւոնի
տերութեանց մէջ անցեալները ե-
ղած դաշնագրութեան պէս դաշնագ-
րութիւն մըն ալ անցեալ չորեքշաբթի
ստորագրուեցաւ Բ. Դրան ու Լեւոն-
ի ու Վաղդի միջև Պ. Պրուք սեպուհին
մէջ, և հետեւեալ օրը Վիեննա խոր-
հուեցաւ Լեւոնի ու Վաղդի կողմէն
հաստատուելու համար:

Երբէն մայիս 24 ին կայսերական
կառավարութիւնը Լեւոնի դեսպա-
նին հետ խորհրդակցելով հաճութիւն
տուած է, որ Լեւոնի տերութիւ-
նը յառաջիկայ շաբաթներու հաւանա-
կան դէպքերու մէջ իշխանութիւն
ունենայ Բրեւիլի ու Լիթվայի մօ-
տերը պատերազմական նաւեր խրկելու
և Լիթվայի (Լեւոնի տերութիւն) ու
Վարսադի մէջ զօրք լեցնելու: Կայ-
սերական կառավարութեան կողմէն
Թեֆլիք պէյը գործակալ ընտրուելով
քանի մը օր առաջ այն կողմերը գնաց,
որ Լեւոնի գործակալ Լեւոնի կէնի
մարտնչական հետ ասանց վրայօք խոր-
հրդակցի:

Ռուսիայ լրագիրները ժողովրդեան
կիրքերը գրգռելու կամ քաջած ներու-

թիւնները մոռցնել տալու համար,
(Օսմանեան կառավարութեան վրայ
անանկ սոսկալի անգթութեան ու ա-
ւազակութեան գործեր կը պատմեն,
և Տաշկատանի մէջ արմատեաց սղու-
թիւնը ան աստիճան չափազանց կը
ցուցնեն, որ բառգրքին մէջ բաւական
սաստիկ բառեր չենք կրնար գտնա-
լանոնք թարգմանելու համար: Օրի-
նակի համար՝ Օսմանի լրագիրը իր
ապրիլ 10 թուոյն մէջ տխուր և սրտա-
շարժ նկարագրութիւն մը կ'ընէ մայ-
րաքաղաքի մէջ այս միջոցին եղած սո-
վին վրայ, որ Լեւոնի ու Վաղդի զօ-
րքերուն գալովը աւելի սաստկացեր է
եղեր, և կ'ընէ՝ թէ անգլիացի կամ
գաղղիացի զինուոր մը անխնայութե-
քով հաջով փողոց ելելու ըլլայ նէ,
իր ընկերները կամ ժողովուրդը անմի-
ջապէս ձեռքէն կը յափշտակեն:

Եւ անտեղի առասպելները որ մեր
բնական մայրաքաղաքին վրայ ստեղծ-
ուած են, Ռուսիայ լրագիրներուն
Տաշկատանի վրայ տուած ուրիշ
լրագրութեան ալ ինչ աստիճան տուտ ու
անհիմն ըլլալը կրնան ցուցնել:

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԱՊՍՏԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ալեքսիէն մայիս 27 թուով հե-
տեւեալ լուրը կուտան:

« Եւ օր կուսակալին պաշտոնը
սուրհանդակ մը հասնելով Թեոֆիլա-
թէն խիստ ծանր լուրեր բերաւ: Հե-
լենայիք իրենց յայտնուած պարագի-
նները տեսնելով, հիմա չար յուսահա-
տութեամբ մը կը ծեծկուին: Բանի
մը հաղարի չափ ապստամբ կրէպենա-
թի վրայ յարձակեր են, կ'ըսեն, ու
մէջը գտնուած բնակիչները անողոր-
մաբար ջարդուելէն ետեւ, գիւղաքա-
ղաքը այրեր մոխիր դարձուցեր են:
Եւ անգթութիւնները Լարիսայէն 4
ժամ հեռու մինչեւ Օլորի գեղը
չարուակելով, Լիթվայի վրայ քալե-
ր են: »

« Լիթվայէն մայիս 26 թուով հե-
տեւեալ կը գրեն:

« Լիթվայի մէջ ապստամբութիւնը
բոլորովին մարեցաւ: Բարսիսքայի
վերջին փոքրիկ գումարտակն ալ սահ-
մանադիմէն դուրս վաճառուեցաւ:
Եւ Լիթվայի մէջ դեռ մարած
է: Հաճի Բեթթի զօրապետը Բալա-
պաշայի մէջ Ալեքսի վաշային հետ սաս-
տիկ կռիւ մը ըրաւ, ու Ալեքսի վաշային
այն կողմերուն դիմաց աղէկ չի գիտնա-
լու համար, ըստ որում խիստ զքե-
ուարամտաց տեղեր են, շատ մարդ
կորսնցուց: Օգտը զօրապետն ալ իր
կողմէն յամառութեամբ դէմ կը դը-
նէ Օլեքսի վաշային:

« Թեոֆիլ Լիթվալ և Բաբարոս
թա զօրապետները Յունաստան մը-
տան: Թ. Լիթվալ հետը 115 ջուրի ու-
նէր կողոպուտ բեռցած: »

Ալեքսիէն յունիս 2 թուով հե-
տեւեալ կը գրեն:

« Եւ օրերս գաղղիական Սլոն պա-
տերազմական շոգենաւը Պրէսնէն ու
Լիթվայէն հոս հասաւ: Սլոնին հը-
րամանատարը հելլենական կառավա-
րութեան նորընտիր պաշտօնեաներուն
կողմէն հրամաններ բերաւ Չամի Բա-
րաթաս զօրապետին, որ Սկիդա-
նիայի մէջ ասպատակող ապստամբե-
րուն հրամանատարն է: Բարաթաս
արդէն գէշ վիճակի մէջ ըլլալով, Յու-
նաստան մտնելու հրամանին շուտ մը
հնազանդեցաւ: Խոստացաւ իր մար-
դոցմով Սլոն շոգենաւը նստելու եր-
թալու, և Օլորի քաղաքը անուն իր
բանակի օգնականը պատանդ տուաւ:
Լսող վրայ Սլոն շոգենաւը Ալեքսի
եկաւ՝ կուսակալ Ալեքսի վաշային
գրով հրաման առնելու օսմանեան զին-

ուորական իշխանութիւններուն հա-
մար, որ թող տան ապստամբներուն
զէնքով ու կարասեօք համարձակ նա-
խատելու: Եւ օրեր Լիթվայի (Երիպոլ)
Վաղդի քաղաքը պիտի ելլեն: Հոգե-
նաւին հրամանատարը՝ հելլենական
նոր իշխանութեանց ձեռքը պիտի
յանձնէ մարդիկն ու անոնց զէնքերը:
Եւ կերպով պիտի ազատուինք աս չա-
րագործներուն ձեռքէն, որ այնչափ
գէշութիւն ըրին, մանաւանդ իրենց
հաւատարկներուն: »

« Կարճեալ նոյն քաղաքէն հետեւ-
եալ կը գրեն ամսոյս 3 ին:

« Եւ օրերս յունիս 1 թուով նա-
մակ մը առինք, որ կը ծանուցանէ,
թէ Լիթվայի ու Վաղդի հիւպատոս-
ները Լիթվայէն հոս հասան հելլենա-
ցի պաշտօնատարի մը հետ, և ապա-
տամբներուն հետ տեսնուելով, երեք
կառավարութեանց հրամանաւը զա-
նոնք յորդորեցին աս աղէտալի պա-
տերազմը դադարեցնելու և Յունաս-
տան մտնելու: Հաճ խօսակցութիւն-
ներէ ետեւ, Օլալէլա, Պոմպի ու
Բաբարոս խոստացան պատերազմը
դադարեցնելու, և իրենց զօրքերով
ճամբայ ելան սուղալի Յունաստան
մտնելու համար: »

« Լիթվայէն ալ յունիս 2 թուով
հետեւեալ կը գրեն:

« 600 էն աւելի ապստամբ արդէն
Լիթվայ դարձան իրենց մէկ քանի ա-
ռաջնորդներուն հետ: Եւ հանրապէս
կը կարծուի, թէ միայն Հաճի Բեթթի
զօրապետը պիտի չուգէ իր ընկեր-
ներով Յունաստան մտնել:

« Վաշայի նախագահ Պ. Սլա-
րօքորաթի անհամբերութեամբ կ'ըս-
պասուի իր պաշտօնակիցներէն, որ
պէս զի կարող ըլլան քանի մը անօրե-
նութիւններ ընել անոր գործակցու-
թեամբ, այս անօրեալութիւններէն
մէկը պիտի ըլլայ նաեւ Տաշկատանի
ու Յունաստանի մէջ քաղաքական ու
առեւտրական յարաբերութիւնները
նորէն հաստատել, որն որ բարձրա-
ձայն կը պահանջեն տերութեան ծո-
վեղերէն ժողովուրդները, որոնց նա-
ւերը կապուած կեցեր են նաւահան-
գիստներուն մէջ ու չեն կրնար Տաշ-
կատան երթալ: »

« Եւ օրերս մայիս 28 թուով ե-
կած վերերը կը ծանուցանեն, թէ հե-
լենայի աւազակներուն վերջին միա-
ցորդներն ալ ընդունեցան Սիւլի-Բա-
րիայի մէջէն ու անոր շրջակայներէն,
և ամենեւին ապստամբութեան հետք
(իշ) չի մնաց: Եւ անկիւնները Պուստ է-
ֆենտիէն հրաման ինդրեցին յունաց
գունդ մը կազմելու և ապստամբները
հալածելու: Թէ որ նորէն այն կողմերը
յարձակելու փորձ փորձեն: Պուստ
էֆենտիէն Լիթվայ գնաց, անկեց ալ
Թեոֆիլ Լիթվայի երթալ գեռ հոն
գտնուած թափառական ապստամբ-
ներէն երկիրը մաքրելու համար:

« Լիթվայէն եկած նախակները կ'ը-
սեն, թէ Պ. Տեֆլեանի որ ժամանա-
կաւ Յունաստանի դեսպան եղած է
Լ. Սլոն, նորէն այս պաշտօնին պիտի
դուրս, ու պաշտօնէն իր նախագահ Պ.
Սլափօքորաթի Լիթվայ գալուն պէս
ան ալ Լ. Սլոն պիտի գայ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եւ օրերս 2 ին ու 6 ին Սուլի-
բանակէն եկած լուրերը կը ծանու-
ցանեն, թէ ուստեր մայիս 26 ին
չորրորդ անգամ Սիւլիթիէն քով եղած
Լիթվայ թափառ անուն բերդին տակը
ական (լաղմ) բացին, որ պարսկա-
վրդներով ներս մտնելու ճամբայ բա-
նան իրենց: Ռուսերն աս ականը բա-
նալու աշխատած ժամանակին բեր-
դին հրամանատարը ձիւղ ական բաց
ուած տեղին զիմացը քիչ մը ետեւօք

զօրաւոր մարտից (պաթերիա) մը
պատրաստել կուտար զգուշանալով որ
չի տեսնուի:

Հաճ չանցաւ ուստերն ականը նե-
տել տուին որ բերդին մէկ կողմը կոր-
ծանեց: Երբոր ներս յարձակելու խրկե-
ւած ուստաց զօրքերը հասան, օսման-
եանք իրենց պատրաստած նոր թնդա-
նութիւնը բացին, որոնց սաստիկ կրակը
մահ ու սոսկում մագեց թշնամեաց գուն-
դին մէջ: Եւ միջոցին 7 — 8000 ի չափ
ալ օսմանեան զօրք որ պատրաստ կեցեր
էին, սաստիկութեամբ դուրս յարձա-
կեցան ու միւս կողմէն ուստերուն
վրայ խնայով զարկին ցիրուցան ըրին:
Ռուսերէն 2000 մարդ մեռաւ, այնչափ
մին ալ վերաւորուեցան կ'ըսեն: Իսկ
օսմանեանք քիչ կորուստ ունեցան:

Հետեւեալ առտուն ուստերը նո-
րէն եկան բերդին վրայ: Իրենց նպա-
տակն էր, որ օսմանեան զօրքերը բեր-
դին պատերուն վրայ լեցուին, որպէս
զի անոնք վեր նետել տան տակը բաց-
ուած երկու ականներու միջոցով, Տաշ-
կանէն աս որոպային չընուեցան:
Մինչեւ անգամ իրենց թնդանութիւնը
ալ անկէ վերուցին, ականի որ ական-
ներուն նետուելով միայն քանի մը
կտոր պատ կործանեցաւ ու ուստաց
զօրքերէն ալ քանի մը հոգի վերաւո-
րեցան: Ռուսերն աս անգամ ալ լու-
տիպուեցան ետ քաշուելու: Սակայն
աս հետգհետէ յարձակումներուն ե-
րեսէն՝ Լիթվայ թափառ բերդը ան
ստորիճան քայքայեցաւ, որ օսմանեանք
երկար ժամանակ զիմանալէ ետեւ,
մէջը ուրիշ բերդ մը շինելու սկսան:
Վերջին լուրերուն եկած ժամանակը
աս բերդը դեռ չէր լինցած, բայց
շատ առաջ գացած էր, ու Լիթվայ
թափառ պէս ամուր ու յաջող պաշտ-
պանութեան վիճակի մէջ կ'ընեաւ:

Եւ օրերս Լիթվայի բանակին
վրայօք Տրապիզոնէն յունիս 1 թուով
հետեւեալ կը գրեն մայրաքաղաքիս
Վաղդիէն խառնալ լրագրին:

« Օսմանեան Լիթվայ — Լիթվայ շոգե-
նաւը՝ որ Բեռլին գալէն, Չիւրիք
սուլի, Պաթմուսի ու Տրապիզոնի մէջ
կը բանի, երէկ նաւահանգիստ հաւ-
նելով լուր բերաւ, թէ մայիս 28 ին
ուրաթ օրը՝ Ռամիլ վաշան հրաման
ըրաւ 3000 պաշտ պօղաւզ ու մէկուկէս
վաշտ կանանաւոր զօրքերու, որ խու-
թայի ճամբուն վրայ Ազուրիթէն
6 ժամ հեռու Ռուսերուն շինած եր-
կու ամրոցները զարնեն: Օրքերը ե-
րեք բաժին եղան ու անմիջապէս ա-
ռաջին ամրոցին վրայ յարձակեցան:
Չիւրիք սուլի պաշտ պօղաւզներուն
հրամանատար Հասան պէյը՝ որ ան-
ցեալ տարի Հեթիթի բերդը Ռու-
սաց ձեռքէն առնողն է, այս երեք
խումբերէն մէկուն գլուխը անցած՝
շուտ մը ամրոցը տուաւ: Բանի մը
վաշիկեան հոն հանգստանալէն ետեւ,
երեք խումբերը միւս ամրոցին վրայ
քալեցին: Կարճակումը սաստիկ ե-
ղաւ, և Ռուսաց թնդանութիւններուն
կրակին հակառակ Հասան պէյը՝ իր
կորիճ եղօրը Լիթվային ու Պաթմու-
սի պաշտ պօղաւզներուն հրամանատար
Համիտ պէյին հետ իրենց զօրքերուն
գլուխն անցած՝ երբոր բերդին վրայ
կ'ընէին, քանի մը հազար Ռուսաց
զօրք վրայ հասան ու Տաշկանէն երկու
կողմէն մէջերին առնելով սոսկալի
կռիւ մը սկսաւ թրով ու սուլիով:
Պաշտ պօղաւզները իրենց առաջնորդ-
ներուն հրամանաւը ետ քաշուելու
պարտաւորեցան ու դէպի առաջին ամ-
րոցը գացին, որն որ դեռ Տաշկաց
ձեռքէն էր: Եւ ետ քաշուելով դէմառ-
դէմ Ռուսաց հետ պատերազմելով ե-
ղաւ, որոնք (Ռուսերը) Տաշկանէն ե-
րեքպատիկ աւելի էին: Երկու կողման
սոսկալի կտորաւորութեամբ կուեցան:

